

Kelemen Béla interpellációja a Höfer-jelentés miatt.

— A képviselőház ülése. —

(Saját tudósítónktól.) A képviselőház szerdai ülését háromnegyed tizenegy órakor nyitotta meg Beöthy Pál elnök. Az elnöki jelentések után áttértek a napirendre: a földgázról szóló pénzügyminiszteri jelentés folytatódólag tárgyalására.

Reök Iván ismerteti a gázmezők felfedezésének történetét, majd bírálja a szerződés részleteit. Véleménye szerint a Deutsche Bank saját jól felfogott érdekében elő fogja segíteni iparfejlesztési törekvéseinket. Majd így folytatja: Szinte felemelően hatott a nemzetre gróf Tisza István kijelentése Montenegró fegyverletételéről.

Beöthy Pál elnök: Minthogy a képviselő ur nem a tárgyhöz szól, javaslom a tisztelt Háznak, adja meg az engedélyt, hogy a szónok a tárgytól eltérhessen.

A Ház megadja az engedélyt.

Reök Iván: Nagyon köszönöm. Gondoskodnunk kell arról, hogy a békekötés után hős fiaink, akik csonkák és bénák lettek, ne maradjanak támasz nélkül. Gondoskodnunk kell az özvegyekről és az árvákról is. A háború után nagy feladatok várnak az államra. Az állam jövedelmeiről szólva, kifejté, hogy az államvasutak nem jövedelmeznek kellőképpen. A fővonalakon már régen ki kellett volna építeni a második vágányt és Budapestet mentesíteni kellett volna az átmeneti forgalomtól. Ebből a célból körvasutakat kellett volna építeni. Az lett volna a helyes, ha az összes városoknak megadják a lehetőséget a földgáz kihasználásával az ipar fejlesztésére. Külön határozati javaslatot nyújt be az iránt, hogy a képviselőház utasítsa a kormányt a vasuti közlekedés és a vízi erők fejlesztésére.

Sághy Gyula hibáztatja, hogy a javaslat homlokegyenest ellenkezik az 1911. évi VI. törvénycikkkel. Ugyazáltal kiadjuk a kezünkből ezt a nemzeti kincset, mert a részvénytársaságban a magyar állam képviselői igen elenyésző kisebbségben vannak. Ez a szerződés nem fog a kormány dicsőségére válni. Nem tartja helyesnek, hogy ilyen óriási energiaforrást 75 évre adjanak át egy társaságnak, anélkül, hogy biztosítják a megváltás jogát. Az ellenzék elvi álláspontja az, hogy a földgáz kihasználása állami uton történjék. A maga részéről a legmelegebben pártolja a Németországgal való gazdasági közeli kapcsolatot, de más vállalatban szívesebben látta volna a Deutsche Bankot, mint a földgáz kiaknázásánál.

Ezután az interpellációkra került a sor. Ráth Endre a gyermekvédelem niányosságai miatt interpellál. Sándor János belügyminiszter megnyugtató kijelentése után Gedeon Aladár a főispáni hatáskorról mondta el interpellációját.

Gróf Tisza István miniszterelnök válaszában kifejté, hogy a főispánokat nem vezeti működésükben pártpolitika. Huszár Károly a hadiárvák segélyezéséről terjesztett be interpellációt, a belügyminiszter megnyugtató választ adott. Gróf Haller István a visszavándorlásról interpellált; a miniszterelnök erre vonatkozólag részletesen nem nyilatkozott.

Kelemen Béla Höfer altábornagy által írt, január 18-án kiadott hivatalos jelentés tárgyában a következő interpellációt nyújtotta be:

Van-e tudomása a miniszterelnök urnak arról, hogy Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese aláírásával f. hó 18-án az orosz hadszíntérről kiadott hivatalos jelentés annak megállapítását tartalmazza,

hogy: „Der Truppenzusammensetzung nach haben am Siege in der Neujahrsschlacht alle Stämme der Monarchie Anteil.“ A magyar államjog nem ismer néptörzseket, mert politikailag egységes magyar nemzet vagyunk és így kardinális kérdésben való közjogi tévedés és mélyreható sérelem, ha a hadsereg vezetésére illetékes tényezők néptörzseknek tekintik s nevezik az államalkotó és államfentartó magyar nemzetet. Minthogy pedig a hadsereg nem áll az alkotmányon kívül és így a hadsereg vezetésére illetékes tényezőknek sem szabad az alkotmányos keretből kilépniök, hajlandó-e a tisztelt miniszterelnök ur közjogi befolyását abban az irányban érvényesíteni, hogy ő felsége legfőbb haduri jogánál fogva a szükségesnek mutatózó olyan irányu rendelkezéseket tenni méltóztatnék, melyek következtében a katonai szervek és tényezők semmiféle ténykedésükkel vagy nyilatkozatukkal soha ne jöjjenek ellentétbe alkotmányos jogrendünkkel, államjogi szervezetiünkkel és szentesített törvényeink tételes rendelkezéseivel és így az ország lakosságának nyugalma nemzeti önérzetünk megbántásával többé meg ne zavartassók.

Gróf Tisza István miniszterelnök kijelenti, hogy vezérkari jelentésben ezt a hibát kvázi úgy kell tekinteni, mintha nyelvbtlás volna. Rakovszky István a horvátok szeperalisztikus törekvései miatt támadja a bánt. A miniszterelnök kijelenti, hogy a horvátok nem szolgáltattak okot a megtorlásra.

Vázsonyi Vilmos a vasárnapi munkaszünetért interpellál. Bárány Harkányi János kereskedelmi miniszter kijelenti, hogy a kereskedőkre vonatkozólag visszaállítja a régi állapotokat. Bartha Ödön a rézgálic miatt interpellált, amire a földmívelésügyi miniszter megnyugtató választ adott.

Az interpellációkra adott válaszokat a Ház tudomásul vette.

Részletek Nikita lyoni tartózkodásáról.

Genf, január 26. Lyonból jelentik: Nikita király csak tegnap éjjel érkezett ide. Cochín miniszter, akinek a kormány nevében üdvözlőnie kellett volna a királyt, lekéselt a vonatból és nem érkezett meg. A király a pályaudvarra érkezésekor valamennyi rendjélt viselte. Nikitával együtt érkezett Daniló és Péter herceg, több miniszter, szerb tiszt és husz katoná. Minthogy abban a szállóban, ahol a királyné megszállt, már nem volt hely, Nikita királyt a Grand Hotelba kísérték. Herriot polgármester ma közölte Nikita királlyal, hogy Lyon városa rendelkezésére bocsátja a Vernau-villát. — Beavatottak vizsályról tudnak a királyi család tagjai között. Ezek szerint Daniló herceg kijelentette atyjának, hogy nem akar Lyonban maradni, hanem inkább a francia hadsereg szolgálatába áll. — Nincsen kifogása az ellen, ha testvére, Mirkó lép föl, mint trónörökös.

Elhalasztották az olasz hadikölcsön jegyzésének határidejét.

Lugano, január 26. A nemzeti kölcsönnek január 10-én lejáráó aláírási határidejét egy dekrétummal március elejéig, a külföldre és olasz gyarmatokra nézve május elejéig halasztották el.

Egy szegedi család szomorú története.

— Mikor az apa az Isonzónál küzd. —

(Saját tudósítónktól.) Vilma tizenhat esztendő, jól fejlett, eszes és szesz lány. Szeret nagyvárosiasan öltözködni, kendőt egy világért nem tenne a fejére. Kalap kell neki, még pedig a legújabb divatu. Keskeny francia cipőben jár, gummi van a cipője sarkán, sőt az arcát, — pedig anélkül sokkal szebb — is rizporozza. Nem haragszik meg, ha az utcán megszólítja valami jóképű fiatal ur, haza kísérni is szabad, — de csak az ajtóig. Vilma nem olyan értelemben rossz lány, mint, ahogy az emberek gondolnak. Nem, ő lusta, szereti magát cicomázni, perlekedő, nyelven, rosszindulatú és tulságosan szabadszájú, de még nem olyan.

Vilma édes apja békeidőben szerény jövedelmű férfiszabó Szegeden, háborúban meg közhonvéd valahol az Isonzo mellett. Három kisebb testvére van még Vilmának: Giza, Kázmér és Gábor. Kázmér a legkisebb, az ötödik elemibe jár, Gábor inas egy cipőgyárban, a huga pedig a házi munkákat végzi. Reggeltől estig el volt a kisebbik lány a főzéssel és takarítással foglalta, mert a mamájuk már két éve, hogy meghalt. Az apa elment a háborúba még a mozgósításkor, a gyerekek magukra maradtak. Vilma vette fel a háborús segélyt, de az egészet a saját céljaira fordította. Rubát, cipőt csináltatott magának, ami megmaradt azt elherdálta mozira, meg nyalánkságokra. A gyerekeknek nem főzött, fűtetlen volt a szoba, úgy hogy a didergő és éhező kicsinyeket a jó háziasszonyuk vette pártfogásába, akinek aztán az apa vidéki rokonai küldözgettek hébe-hóba valami ennivalót a gyerekek részére.

Igy ment ez pár hónapig. Vilmának olyan dolga volt, ahogy kívánta. A segélyt felvette, elköltötte és semmivel sem törődött. A házeliekkel porlekedett, ha testvéreivel találkozott, azokat ütötte-verte, még a háziasszonyt is, — aki pedig a gyerekeket tartotta — elmondta mindenfélének. Ha a nagynénjük jött hozzájuk látogatónba és felelősségre vonta, azt is a legdurvább szavakkal illette és kidobta a lakásból. Egész nap nem csinált semmit, délután kelt fel, este pedig mint valami puccos dáma kiállt a kapuba, ahol sokszor éjjelleg eltrécselt a szomszéd fiakkal.

Tavaly hazajött az apa néhány napi szabadságra. Szörnyen elbusulta magát, amikor látta, hogy a családja miként züllik egyre jobban és jobban. Sokáig töprengett azon, hogyan lehetne a kínos családi ügyet legjobban megoldani. Alig pár napi szabadságot kapott és ezt az időt arra használta fel, hogy asszony után nézzen. Kiszemelt magának egy leányt, akit a háború után el is akart venni, felkereste tehát és a lány beleegyezett a házasságba. A papírok rendben voltak, harmadnap már új hites asszony került az elhanyagolt lakásba. Az apa a gyerekeket visszahozta a jószívű háziasszonytól, a városházán is bejelentette, hogy a segélyt ezentúl a feleségének fizessék.

A gyerekek tehát visszakerültek, volt már ismét anyjuk, aki gondjukat viselte. Most már mindennap meleg ételt ettek, rend, tisztaság volt a kis lakásban. Kázmér pontosan járt az iskolába, Gábornak nem kellett reggeli nélkül a gyárba menni, Giza meg segített mostoha anyjának a házi munkák elvégzésében. Csak Vilmával volt megint baj. Bár az új mama nagyon szerette őt is, a többi gyereket meg szinte becézte, Vilma ahol tudott ellene tett a mostohának. Arról szó sem lehetett, hogy seprőt vegyen a kezébe, vagy segitségükre legyen valamiben, de annál inkább szaladt a legények után. Az apja, mielőtt visszament a házetérre, pár hónapra való lisztet vásárolt nekik, ezt Vilma különként eladogatta és a pénzt elpocsékolta. Azenban azt mindennap pontosan megkövetelte, hogy lusta, még pedig pécenyét adjanak neki ebédre és vacsorára. Kis testvérei valóssággal remegtek tőle, mert állandóan bántal-